

79/2025.

T á j é k o z t a t ó

**Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
2025. május 29-i testületi ülésére**

Tárgy: Beszámoló a Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat
2024. évi munkájáról

Előterjesztő: Béni Norbert polgármester

**AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYES GONDOSKODÁST
NYÚJTÓ ELLÁTÁSOK BEMUTATÁSA
CSALÁDSEGÍTÉS ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁS
BERHIDA TELEPÜLÉSEN 2024-BEN**

Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja:

A családsegítést és a gyermekjóléti tevékenységet /Berhida és Vilonya területén/ jelenleg 4 fő családsegítő látja el. Közülük hármon rendelkeznek az előírt végzettséggel, szociális munkás és szociálpedagógus végzettséggel. 1 fő családsegítő a székesfehérvári Kodolányi János egyetem hallgatója szociális munkás szakon.

Az intézményvezető szociálpedagógus végzettséggel és mester vezető képzéssel rendelkezik. A családsegítők közül 1 fő heti 1 alkalommal /4 órában/ Vilonyán önállóan végzi a családsegítést és a gyermekjóléti szolgáltatást.

Egy fő az ügyviteli feladatokat látja el részmunkaidőben.

Bár intézményünket szerencsére nem érinti, (köszönhető a fenntartó és az Önkormányzat munkaerő megtartó intézkedésinek bérén kívüli juttatás) de országosan nagyon magas a szakember hiány. Mindez köszönhető az alacsony bérnek, ami miatt a szakemberek úgy érzik (jogosan), hogy nincsenek megbecsülve.

Az intézményben a családsegítők két irodában végzik az adminisztrációs munkát. Az esetkonferenciák és szakmaközi megbeszélések a művelődési ház tanácstermében kerülnek megtartásra. A szupervízió megtartására, jogi és pszichológiai szolgáltatás igénybevételére egy interjú szoba áll rendelkezésre.

Az intézményben található konyha, illetve az adminisztrátor részére külön helyiség áll rendelkezésre. Az ügyfelek az épület előtt tudnak várakozni. Az intézményben egyidőben egy ügyfél/család tartózkodhat.

Az intézmény informatikai felszereltségét tekintve: 3 asztali számítógéppel és 6 lappal, továbbá internet hozzáféréssel, nyomtatókkal, fénymásolóval, vezetékes telefonvonallal, és iratmegsemmisítővel is rendelkezik.

A családsegítők munkáltatói igazolvánnyal rendelkeznek. Részükre a területi munka végzéséhez, családlátogatáshoz kerékpárok és kutyariasztók biztosítottak.

Az intézmény belső felújítása elkezdődött 2024 es évben 1 iroda és az interjú szoba került felújításra. Idei évben a teljes intézmény felújítása megtörténik.

Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás integrációja:

2016. január 01-től a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan működhet, család és gyermekjóléti szolgálat vagy család és gyermekjóléti központ keretében.

A család és gyermekjóléti szolgálat ellátja a Gyt. 39. §. (2), (3) és (3a) bekezdése, 40. §-a, valamint az Szt. 64. §-ban foglaltakat.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, illetve a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény a családsegítő szolgálatok és a gyermekjóléti szolgálatok 2016. január 1-től létrehozott integrációjának kereteit és jogi normáit fekteti le.

Családsegítés:

A szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családsegítés keretében biztosítani kell a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást, az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését, a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést, a tartós álláskeresőket, a fiatal álláskeresőket, az adóssághalmozással és lakhatási problémákkal küzdőket, a fogyatékosokkal élőket, a krónikus beteget, a szenvedélybeteget, a pszichiátriai beteget, a kábítószer-problémával küzdőket, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását, a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

Gyermejjóléti szolgáltatás célja:

A gyermekjóléti szolgálatoknak nagyon fontos és meghatározó szerepet kell/kellene betöltenie a település gyermekvédelmi/gyermejjóléti rendszerében.

Koordinációs, szervezési, gondozási és szolgáltatási feladataink végrehajtásával, megvalósításával lehetne biztosítani megfelelőbb ellátását.

Ennek kialakítására mindenképp szükséges a helyi szükségletek, sajátosságok alapos ismerete és a gyermekvédelmi, gyermejjóléti rendszerben érintettekkel való rendszeres együttműködés.

**Család-és Gyermekjóléti Szolgálat Berhida – Család- és Gyermekjóléti Központ
Várpalota közös feladatellátása – együttműködés feladatai**

Család és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai	Család és Gyermekjóléti Központ feladatai
Információ nyújtás	Hatósági tevékenységekhez kapcsolódó feladatok (védelembe vétel, ideiglenes elhelyezés, nevelésbe vétel, utógondozás)
Jelzőrendszer működtetése	Védelembe vettek esetében érkezett jelzésekkel kapcsolatban intézkedések
Kriziskezelés	Közreműködés hatósági intézkedésben (javaslattétel, esetmenedzselési feladatok)
Ellátásokhoz hozzáférésben segítség - közvetítés természetbeni, pénzbeli ellátásokhoz történő hozzáférésben, segítő szolgáltatás	Esetmenedzselés, támogatás a családjából kiemelt gyermekek visszahelyezése érdekében
Prevenációs, szabadidős programok szervezése	Utógondozói munka
Szociális segítő tevékenység (Klasszikus családgondozás)	Szociális diagnózis készítés, szükségletfelmérés, és iskolai szociális munka 2018-tól kötelezően
Általános tanácsadás (szociális, életvezetési, mentális, háztartási- gazdálkodási)	2. Speciális szolgáltatások
Csoportmunka	Kapcsolati ügyelet
Egyéni és csoportos készségfejlesztés	Készenléti ügyelet
Rendszeres kapcsolattartás és együttműködés a család és gyermekjóléti központtal	Utcai, lakótelepi szociális munka (ha a helyi viszonyok indokolják)
	Kórházi szociális munka (Ha a helyi viszonyok indokolják)
	Jogi tanácsadás
	Családkonzultáció, családterápia
	Mediáció

Az intézmény szakmai ellenőrzése:

A soron következő, kötelező 2024. évi szakmai ellenőrzés lezajlott, a feltárt hibák javítása megtörtént, ami elfogadásra került.

A Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat 2024. évi tevékenysége

A Szolgálatunknál a 2024-es évben a:

Családsegítés keretén belül 606 alkalommal nyújtott segítséget, ebből:

- új ügyfélnek 25 alkalommal segítettünk
- legnagyobb számban ügyintézással kapcsolatos problémák miatt kértek segítséget a kliensek, azaz 266 alkalommal
- anyagi problémákkal 19 esetben foglalkoztunk
- információkérésben 102 alkalommal tudtunk segítséget nyújtani

Gyermekjóléti Szolgálat keretén belül 1566 alkalommal tevékenykedtünk, ebből:

- új ügyfelek számára 76 alkalommal nyújtottunk szolgáltatást
- Eljárásra kötelezettek 591 alkalommal jelentek meg
- Családgondozás keretében 1080 alkalommal kerestük fel klienseinket
- legnagyobb számban gyermekneveléssel kapcsolatos problémák miatt fordultak hozzánk 437 alkalommal
- a kliensek ügyintézésével kapcsolatosan 236 esetben jártunk el

Jogi segítségnyújtás havonta 1 alkalommal 1 óra időtartamban átlagosan 3-4 fő tudja igénybe venni a szolgáltatást.

Pszichológiai tanácsadás keretein belül:

- 36 fő vette igénybe a megsegítést, 83 alkalommal

Az orosz – ukrán háború miatt ukrán menekült nem részesült ellátásban / gyermekétkeztetés/.

**A szakmai tevékenység adatai, a prevenciós és egyéb szolgáltatások
családsegítés és gyermekjóléti szolgálat adatai**

2023		2024	
Megnevezés	Szolgáltatásban részesülők száma	Megnevezés	Szolgáltatásban részesülők száma
Információnyújtás	261	Információnyújtás	254
Segítő Beszélgetés	362	Segítő Beszélgetés	371
Tanácsadás	164	Tanácsadás	100
ügyintézés	516	ügyintézés	498
Konfliktuskezelés		Konfliktuskezelés	
Kríziskezelés		Kríziskezelés	
Közvetítés ellátáshoz- pénzbeli		Közvetítés ellátáshoz- pénzbeli	
Közvetítés ellátáshoz- természetbeni		Közvetítés ellátáshoz- természetbeni	
Közvetítés más szolgáltatáshoz	81	Közvetítés más szolgáltatáshoz	15
ebből: átmeneti gondozásba		ebből: átmeneti gondozásba	
Közvetítés család és gyermekjóléti kp-hoz		Közvetítés család és gyermekjóléti kp-hoz	
Esetkonferencia	41	Esetkonferencia	52
Esetmegbeszélés	100	Esetmegbeszélés	112
Esetkonzultáció	79	Esetkonzultáció	116
Szakmaközi megbeszélés	25	Szakmaközi megbeszélés	25
Észlelő és jelzőrendszer által küldött jelzések száma	162	Észlelő és jelzőrendszer által küldött jelzések száma	266
Egyéni és csoportos képességfejlesztés		Egyéni és csoportos képességfejlesztés	
Közösségfejlesztés		Közösségfejlesztés	
Környezettanulmány készítés	78	Környezettanulmány készítés	52
Családlátogatás	1513	Családlátogatás	1080
Adományközvetítés	68	Adományközvetítés	350
Pszichológiai tanácsadás	92	Pszichológiai tanácsadás	83
Jogi tanácsadás	40	Jogi tanácsadás	42
Kapcsolattartási ügyelet	22	Kapcsolattartási ügyelet	12
Összesen :	3604	Összesen :	3428

**A Várpalota Kistérségi Többcélú Társulás keretén belül működő jogi tevékenység és
szupervízió**

Jogász

Berhida területén 2020. szeptemberétől már csak havonta egy alkalommal egy óra időtartamban került sor jogi tanácsadásra, melynek költségeit a Várpalota Kistérségi Társulás finanszírozza.

Szupervízió (Berhida-Vilonya)

A családsegítők és a szociális gondozók a 2024-es év elején újra szupervízión vettek részt.

A szupervízió elsődleges célja a segítő szakmában dolgozók mentális védelme és szakmai kompetenciájuk fejlesztése.

A szupervízió munkamódja az esetmegbeszélés.

A szupervízióban nem a kliensen van a hangsúly, hanem az esethez. Mindig egy konkrét esetről, az esethez által hozott konkrét szituációból indulunk ki. Az eset lehet: én és a kliensem, én és a főnököm, én és a munkatársam, stb. közötti konfliktus, elakadás. A szupervízió témakörébe tartozik az én és a szakmám problematika, a szakmai identitás problémája is. A szupervízió segíti a problémákra való rálátást egy külső szemszögből.

Pszichológiai tanácsadás

(teljes egészében saját költségvetési forrásból finanszírozott)

Berhida: havonta két alkalommal vehető igénybe, alkalmanként 4 órában 5 főnek biztosított a megsegítés.

Pszichológiai tanácsadásra továbbra is zömmel a gyermekek súlyos magatartási problémái miatt került sor. Ritkább eset, hogy a szülő, felnőtt igénybe vegye a szolgáltatást.

Iskolai szociális munka: 2018 szeptemberétől a járási központok kötelezően ellátandó feladatkörébe tartozik, ellátását a Térségi Népjóléti Gondozási Központ Család és Gyermekjóléti Központ óvodai és iskolai szociális segítői látják el.

Az iskolai szociális munkás feladata:

- rendszeres kapcsolattartás a pedagógusokkal
- egyéni esetkezelés és tanácsadás a tanulóknak, szülőknek az iskolai és egyéb élethelyzetek nehézségeiben
- szociális problémák rendezéséhez nyújtható segítség
- tanácsadás és közvetítés szülő-gyermek kapcsolatban
- diákok-szülők delegálása különböző szakszolgálatokhoz

Az iskolai szociális munka célja a hátrányos helyzetű gyermekek és családjaik részére támogatás nyújtása a sikeres iskolai munka és a továbbtanulás érdekében, a gyermekek szociális hátterének biztosításával.

Közvetlen cél a hátrányos helyzetű gyermekek szükségleteiből és az adott intézményben megjelenő problémáiból kiindulva aktív és célirányos szociális munka keretében történő támogatás a gyermekek családjainak aktuális probléma kezelése mellett, illetve törekvés a megoldásra.

Megvalósítás: az osztályfőnökkel közösen, együttműködve a gyermekek nevelésében, oktatásában, gondozásában részt vevőkkel együtt.

Gyermekek bevonása személyes kapcsolat révén az iskolában meghatározott időpontban, illetve jelzésre történik.

Szülők számára fogadóóra, rendszeres, és/vagy szükségszerű családlátogatás biztosítása.

Szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása

A várandós, kiskorú kismamákról legtöbb esetben a védőnő által küldött jelzésekből értesülünk. Ilyen esetekben is felvesszük a kapcsolatot a családdal, támogatjuk őket, segítséget nyújtunk a hivatalos ügyeik intézésében. A várandós kismamák gondozása egyben együtt gondozást is jelenthet, de a családsegítő ilyen esetben mindig konzultál az illetékes védőnővel.

Jellemző problématípusok továbbra is a gyermeknevelési kompetencia hiányosságai, túl fiatal anya.....stb.

A védőnők az általuk szervezett programokról szolgálatunkat tájékoztatják, így az intézményünket felkereső érintett ügyfelek is tudomást szerezhetnek azokról.

Helyettes szülői hálózat

A helyettes szülői hálózat a gyermekek védelmének rendszerén belül a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátás, ezen belül a gyermekek átmeneti gondozásának egyik formája.

A helyettes szülői gondozás azt jelenti, hogy a vér szerinti szülő kérésére –átmenetileg, meghatározott ideig történik a gondozás és nevelés. Az átmeneti gondozásban részesülő gyermek számára a helyettes szülő saját háztartásában biztosítja - az egyéni gondozási-nevelési tervnek megfelelően- az ellátást, gondozást. A helyettes szülőnél történő elhelyezés rövid tartamú (max. 12 hó) elhelyezést jelent.

Berhida területén helyettes szülővé válás minden esetben meghiúsult, ugyanis a feltételek ismeretében az esetlegesen érdeklődők is visszalépnek.

Az elmúlt években **Berhida** területén helyettes szülői feladat ellátása nem merült fel, illetve ilyen irányú igényel senki nem élt. A szülő esetleges távolléte alatt a gyermekek felügyeletét családon-, illetve rokonságon belül tudják megoldani.

Huzamosabb távollét esetén hatósági intézkedés általi családba fogadás történt.

Ugyanakkor Berhidán jelentősen megnövekedett a nevelőszülők száma, ahová a nevelésbe vett gyermekeket elhelyezhetik.

Észlelő- és jelzőrendszer működtetése

A 2016. január 1-én hatályba lépő szabályozás új eleme, mely kimondja, hogy a feltételek megléte esetén minden szolgáltatónak jelzőrendszeri felelőst kell kijelölnie a helyi együttműködések elősegítése és koordináltabb működése érdekében.

A család- és gyermekjóléti központok járási szintű feladat rendszerében kapott helyet a jelzőrendszeri tanácsadói feladatkör meghatározása.

A kétszintű rendszer kompetencia elosztásába illesztve meghatározza a jogszabály a települési és járási szintű feladatellátás tartalmát és együttműködésének kereteit.

Az észlelő- és jelzőrendszer működését, működtetését három dokumentum szabályozza, melyek egymásra épülve rendszerbe foglalják a vonatkozó jogi és szakmai szabályokat:

„Szakmai ajánlás a család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer működésének és működtetésének szabályairól”,

„Protokoll a család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer folyamatairól”, és a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektorsemleges egységes elvek és módszertan” című dokumentumai.

Az észlelő-és jelzőrendszert működtetése (Gyvt. 17. §, és Szt. 64. §.) lehetővé teszi a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermekek veszélyeztetettségének időben történő felismerését. Ennek keretében figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek.

- életkörülményeit és szociális helyzetét
- gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségletét
- gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét
- kezdeményezi, szervezi és összehangolja a Gyvt. 17. §-ában meghatározott, valamint más érintett személyek és szervezetek részvételét az észlelő- és jelzőrendszerben.
- szakmaközi értekezlet, esetmegbeszélés, szakmaközi megbeszélés, éves szakmai tanácskozás megszervezése és lebonyolítása

Intézményünkben 2024-ban a jogszabályi előírásoknak megfelelően **6 alkalommal** került sor a **jelzőrendszeri (szakmaközi)** értekezlet megtartására.

A jelzőrendszeri tagok az elmúlt évben is legtöbbször a gyermekek nem megfelelő magatartása, iskolai hiányzások, szülői mulasztások, elhanyagolás, higiénés, mentálhigiénés problémák miatt tettek jelzéseket. A jelzőrendszer tagjaival továbbra is nagyon jó és rendszeres az együttműködés. Kölcsönös a tájékoztatás mind telefonon,

személyesen és írásban is. Gyakoriak a jelzőrendszer tagjaival a közös eset megbeszélések, melyek során próbálunk együtt megoldásokat találni a problémákra. Továbbra sem minden jelező rendszeri tag vesz részt az értekezleten. Pozitív előrelépés, hogy ha személyesen nem, telefonon rendszeres a kapcsolat.

A jelzőrendszer tagjai által küldött jelzések száma

2024-ben: 266 alkalom

Egészségügy/védőnő	34
Egészségügy/orvos	4
Oktatási- nevelési intézmény óvoda	5
Oktatási- nevelési intézmény Iskola	166
Rendőrség	2
Pártfogó felügyelő	15
Más szociális intézmény	19
Állampolgár	21

Beérkezett jelzések rövid, összefoglaló értékelése:

A jelzések összességében elhanyagolt lakókörnyezetet, higiéniai problémákat, igazolatlan hiányzásokat, magatartási problémákat és szülők részéről hárító mechanizmusokat jeleznek. Problémát jelent még több családnál a folyamatosan vissza térő fejtetvesség.

Jellemző a családtervezés hiánya, minél fiatalabb korban elkezdett dohányzás, agresszív magatartás. A fiataloknak nincs jövőképük, a „mának” élnek.

Sem a tanulás, sem a munka nem jelent értéket sokak számára.

Fenti problémákat többek közt a rossz anyagi, szociális körülmények, családon belüli kapcsolati problémák, életvezetési nehézségek és valamilyen függőségi helyzetek okozzák/okozhatják. Mindezek ismeretében továbbra is jelzőrendszeri tagokkal való még összehangoltabb munkára, más szakterületek bevonására, és a preventív tevékenységek előtérbe helyezésére kell törekedni.

Esetkonferencia/családkonferencia

Konkrét esethez kapcsolódó, az érintett család és szakemberek bevonásával történik Esetkonferenciát egy adott esettel kapcsolatban – a gondozási folyamat során akár több alkalommal is - az összes érintett és a lehetséges támaszt jelentő személy, intézmény képviselője részvételével tart.

Berhidán 2024. év során 41 alkalommal került sor esetkonferencia megtartására

Esetmegbeszélés

(problémákat feltáró, megbeszélő, illetve a segítő folyamat feladatellátását egyeztető munkaforma)

Az esetmegbeszélések rendszeresek, speciális formája az esetmegbeszélő-csoport, melyet a szolgáltatást biztosító munkatársak a szolgáltatáson belül az együttműködések elősegítése, egymás tájékoztatása, szakmai segítése céljából, konkrét ügyek feldolgozása kapcsán történik.

Intézményünkben 2024-ben 112 alkalommal került sor esetmegbeszélésre. A szolgálat és a központ az elmúlt évben is szükség esetén közös családlátogatás tett, illetve rendszeresen tartunk közös esetmegbeszéléseket.

Gyermekvédelmi tanácskozás

A tanácskozás célja a településen a gyermekjóléti, illetve gyermekvédelmi feladatot ellátó szakemberek saját tevékenységének bemutatása, feladat ellátásuk akadályoztatásának feltárása. Az értékeléseket követően közös stratégia kidolgozására kell törekedni a színvonalasabb, hatékonyabb ellátások érdekében

Meghívottak a Gyvt-ben meghatározott jelzőrendszeri tagok, fiatalok pártfogója, az önkormányzati képviselőtestület tagjai.

A helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden évben, külön jogszabályban meghatározott tartalommal- átfogó értékelést készít. Az átfogó értékelés alapját képezi a gyermekjóléti szolgálat által szervezett éves tanácskozás.

A 2025-ban a 2024. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenység átfogó értékelésére került sor.

A jelzőrendszeri tagoktól bekérésre kerültek az elmúlt évi tevékenységükről a beszámolók, melyek alapján az átfogó értékelés elkészült.

Tapasztalatok és beszámolók alapján összességében a gyermekek veszélyeztetettségének okai:

- gyermeknevelési problémák
- gyermek magatartás- és teljesítményzavara
- anyagi gondok

a veszélyeztető magatartásokat az alábbi faktorok hangsúlyozzák:

- a család struktúrája
- családtagok közötti interakciók jellege, sűrűsége
- szülő viszonya a gyermekhez (gondozás és nevelés)
- szülő, illetve gyermek kapcsolata a társadalmi környezettel

A gyermekvédelmi problémákkal összefüggő kulturális tényezőket illetően az alábbiakat érdemes kiemelni:

- gyermek értékére vonatkozó felfogás
- gyermekgondozás és nevelés megfelelőségére vonatkozó felfogások
- fegyelmezésre vonatkozó felfogások (büntetés, mint a deviáns magatartás elhárításának eszköze)
- gyermeknevelés individuális jellege (szülők szocializációs hiányosságai)
- konfliktusok kezelésével kapcsolatos gyakorlatok és felfogások
- szubkultúrák eltérő szokásai és értékei
- elektromos dadák megnövekedett szerepe a szülők szerepe helyett
- tudatmódosító szerek használata, következményei

A családok többségében nincsenek kialakult szabályok, felelősségtudat, és sok esetben motiválatlanok, alapvető szocializációs hiányosságok figyelhetők meg.

Konfliktushelyzetekre nincsenek „jó gyakorlataik”. A gyermekek iskolai teljesítménye gyakran az elvárható átlagos értéket sem közelíti meg.

A szülők részéről nem jelenik meg a gyermek feletti kontroll, felelősségre vonása adott helyzetben.

Célkitűzések a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében:

A jelzőrendszeri tagokkal, tanácsadóval, esetmenedzserrel a kialakult szoros együttműködés fenntartása.

Szakmaközi megbeszélések keretében szakmai támogatás nyújtása a jelzőrendszeri tagoknak a jelzések megtételét illetően. Rendszeres tájékoztató a jelzőrendszeri tagoknak az őket is érintő esetleges jogszabályváltozásokról.

Esetfeltárás során a probléma megoldásába bevonható szemberek körének meghatározása
Oktatási és nevelési intézmények vezetőivel rendszeres kapcsolattartás. Pedagógusoknak és
nevelőknek tájékoztatók a jelzések megtételével kapcsolatban.

Előadások, fórumok megszervezése. Helyi szabadidős, kulturális programok szervezésének
támogatása, igény esetén, azokon való személyes részvétel.

A veszélyeztetettség megelőzésére, csökkentésére, megszüntetésére irányuló programok (2024)

Preventív jellegű tevékenységek Berhidán

Együttműködési megállapodás: May Lasho Trajo – Jobb Élet Egyesület képviselője és a
Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat képviselője között: helyi közösségi támogató
csoport munkájában, toborzásban való részvétel, részvétel a projekt szakmai rendezvényein
(konfliktuskezelés, életciklusokhoz kötődő válsághelyzetek kezelése, stb.),

Adományok juttatása:

2024-ben is rendszeresen el tudtuk látni a rászorulókat ruházattal, gyermekjátékokkal
magánszemélyek adományaiból.

71 fő részesült karácsonyi adományban 16 éves korig (1 fő 10.000 Ft értékben kapott
ajándékot), ruha – cipő – játék – bútor – könyv adomány, 600 db jégkrém, Magyar
Református Szeretetszolgálattól.

Téli időszakban a téli tüzelő juttatása a fenntartó által megtörtént, rászoruló családonként 8
q/fő brikett kiosztására volt lehetőség. Ennek érdekében az érintett családokkal felvettük a
kapcsolatot, folyamatos tájékoztatás és ügyintézés zajlott.

Szünidei gyermekétkeztetések nyomtatványainak kitöltésében, befogadásában továbbra is
segítséget nyújtottunk, valamint az étkezési jegyeket az igénylők az intézményünkben
vehettek át.

Egyéb esetben környezettanulmány elkészítésére felkérésre (gyámügy, helyi hatósági
iroda, más gyermekvédelmi intézmény, stb.) 52 esetben történt.

Tapasztalatok, javaslatok a jelzőrendszeri tagok írásbeli beszámolóí alapján:

A helyi **Ady Endre Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola** mindenre kiterjedő beszámolója alapján elmondható, hogy valamennyi intézménnyel nagyon jó kapcsolatot ápolnak.

Intézményünkkel is mind írásban, mind szóban nagyon jó és naprakész az együttműködés.

Az iskola pedagógusai egyre jobb kapcsolatot alakít ki a szülőkkel, megszűnt az iskolából a gyermekek elvándorlása.

Az iskolába az elmúlt évben több olyan család is beíratta gyermekét, akik más településről költöztek Berhidára. A gyermekek szinte kivétel nélkül alapellátásban vagy védelemben vételi eljárásban részesülnek. Rengeteget hiányoznak, napi szinten küzdenek a magatartási problémákkal. Az iskolai szabályokat állandóan megszegik. Minden esetben a tanulmányaik során többször ismételték évfolyamot, így túlkorosan kerülnek az osztályokba. A tananyagokban felzárkóztatni őket a pedagógusok rendkívüli erőfeszítése ellenére sem mindig sikerül.

A beköltözöttek mellett több olyan diák is kerül be az iskolába, akik berhidai lakosok, de első osztályba nem ide írátták be gyermeküket. Jellemzően Papkeszről érkeznek, de Veszprémből is érkezett már diák.

Az érkező gyermekek folyamatosan megbolygatják az osztályközösséget.

Az igazolatlan órával rendelkező tanulók számát sikerült visszaszorítani. Jelzéseket minden esetben megteszi az illetékeseknek.

A Kréta rendszert a szülők nagy része nem használja, annak ellenére, hogy a tanárok segítenek a beállításban. Mivel a telefonjaikat sűrűn cserélik, így minden kezdődik, előről. A tanév kezdetén kapott füzetcsomagra nem vigyáznak, azokat megrongálják. Folyamatosan gondoskodnak azok pótlásáról alapítványi és egyéb támogatásokból.

A Magyar Vöröskeresztől intim higiéniai betéteket kapnak, azzal látják el a lányokat.

Az iskola folyamatosan keresi azokat a lehetőségeket, melyekkel a más kultúrából adódó hátrányokat kompenzálni tudják.

Terveik között szerepelnek különböző sportolási lehetőségek bevezetése, melyekkel szintén a szociális kompetenciákat tudják majd fejleszteni.

A tanév során szerződést kötöttek a Kézilabda Szövetséggel, így a 3-4. osztályosoknak elindult a szivacskezilabda oktatás.

Berhidai II. Rákóczi Ferenc Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola

2024- ben az intézményben 12 gyermeket érintően volt szükség a családsegítővel történő együttműködést. Az együttműködés oka rendezetlen családi körülmények, vagy igazolatlan hiányzás.

10 tanuló esetében történt kellet a jogszabálynak megfelelően igazolatlan mulasztás miatt jelzést tenni.

5 gyermek esetében készítettek jellemzést

Tapasztalataik szerint egyre gyakrabban fordul elő, hogy a gyermekekre a családban nem fordítanak kellő figyelmet. Nőtt azon tanulók száma, akik nem megfelelően öltöznek, ápolatlanul koszosan jelennek meg az iskolában. A szülőknek tett jelzés esetén gyakori az elutasítás, sértődés.

Folyamatos a harc azért, hogy javuljon az iskola - szülő közötti kapcsolat. Többször előfordul, hogy a szülő csak a hivatalosan kiküldött levél után hajlandó megjelen

Sok szülő nem követi nyomon rendszeresen a gyermeke iskolai előmenetelét.

Igyekeznek a felmerült problémákat orvosolni. Ez nem mindig sikerül. A szülők fenyegetésnek veszik, ha felhívják a jogi kötelességükre és azok elmulasztására figyelmüket.. Nem látják be, hogy a gyermek érdeke sajnos néha ezt megköveteli.

A Bartos Sándor Általános Iskola és Előkészítő Szakiskolával kölcsönösen jó az együttműködés.

A jelzések általában igazolatlan hiányzásról, egészségügyi és pszichiátria vizsgálatra történő időpontkérésről, illetve gyermek elhanyagolásáról érkezett. Az intézmény dolgozói folyamatosan bővítik tudásukat. Rendszeresen részt vesznek a továbbképzéseken.

A családok számára folyamatosan biztosítják a fogadóórát. Óvodai és iskolai létszámuk folyamatos növekvő tendenciát mutat. Rendszeres a kapcsolat a jelzőrendszeri tagokkal.

Legnagyobb probléma továbbra is a szülőkkel való kapcsolattartás, nehézkes és hiányos az együttműködés.

A Pápai SZC Faller Jenő Technikum Szakképző Iskola és Kollégiumban

A 2024-as évben 716 fő nappali tagozatos tanulóból 54 fő Berhidai lakosú gyermek tanul. A beérkezett határozatok alapján 4 fő hátrányos helyzetű tanulójuk van. Az elmúlt év tekintetében 8 esetben jeleztek, szolgálatunknak hiányzás miatt. A szülőkkel Kréta rendszeren keresztül, leggyakrabban telefonon és levélben tartják a kapcsolatot. Pozitív előrelépés, hogy a fogadóórákat egyre több szülő keresi fel.

Az iskola tanulói eredményesen szerepelnek a szakmai versenyeken.

Thuri György Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola

Az intézménybe 290 diák jár, melyből 1 fő magántanuló, hátrányos helyzetű tanuló 1 fő, nincs információ, valamint 1 fő HHH, 2 fő családsegítő gondozásban, 18 fő SNI, 13 fő BTMN-es gyermek az iskola által nyilvántartott veszélyeztetett (1997. évi XXXI. törvény 5 §. n) pont) szerinti tanuló.

Az elmúlt évben nem volt olyan eset melyben fel kellett volna venni a kapcsolatot a gyermekjóléti szolgálattal. A 2024 évben nem történt jelzés az iskola részéről.

A szülőkkel a KRÉTA rendszeren keresztül tartják, a kapcsolatot szükség esetén időpontot egyeztetnek személyes találkozóra. A szülők egy részéről elmondható, hogy a KRÉTA rendszert nem nézik rendszeresen, nem reagálnak a megkeresésekre, valamint a fogadóórákat nem látogatják, illetve a szülői értekezlet látogatottsága 50% feletti.

A Veszprémi SzC „SÉF” Vendéglátás-Turizmus Technikum és Szakképző Iskolában

Az iskolában a korai jelzőrendszer jól működő, hatékonyan bejáratott folyamatként van jelen. Az osztályfőnökök már az első igazolatlan óra után felveszik a kapcsolatot a tanköteles tanuló szüleivel (Kréta rendszer vagy hivatalos levél formájában) ugyan érvényes a nem tanköteles tanulók esetébe 10 óra igazolatlan esetén.

Kiemelt figyelmet fordítanak prevencióra, amelyet változatos iskolai és osztályprogramok, szakmai kirándulások, sporttevékenységek, a tehetséges tanulók tanulmányi támogatása, versenyekre való felkészítés, felzárkóztató foglalkozások, valamint egészségügyi szűrések és előadások révén valósítanak meg.

A veszélyeztetettség megszüntetése érdekében szorosan együtt működnek a család és gyermekjóléti szolgálattal.

A helyi SÜNI Napközi-otthonos Óvodában

A 2024-as évben az óvodában 6 vegyes életkorú csoport működött 152 fővel. Ingyenes étkező gyermek 151 fő, 1 fő fizetős.

Gyámhatóság által elrendelt nevelés alatt álló gyermek 12 fő.

A 2024 – es évben a gyermekvédelem területén jelentős előrelépéseket tettek, a különböző intézmények és szakemberek együttműködésének köszönhetően. A folyamatos kapcsolattartás és a közös munka eredményeként több gyermek számára sikerült biztosítani a megfelelő ellátást és támogatást. A jövőben céljuk a prevenciós tevékenységek bővítése és az együttműködés tovább erősítése annak érdekében, hogy minden gyermek számára biztonságos és támogató környezetet teremtsenek.

Hétszínvirág Napköziotthonos Óvoda és Bölcsődébe

A 2024-ben az intézménybe 64 fő óvodás és 23 fő bölcsődés gyermek járt. 7 óvodás kivételével mindenki ingyen étkezik. Az SNI-s kisgyermekek fejlesztését óraadó pedagógus végzi heti rendszerességgel. Logopédiai ellátásban 14 fő részesült. 4 fő hátrányos helyzetű, 5 fő BTM, 3 fő SNI- s. Évente 2 alkalommal kerül megtartásra szülői értekezlet, ahol az egész évet érintő tevékenységeket, programokat, felmerülő témákat és problémákat tudnak megbeszélni. Ezen kívül bármikor nyitott az intézmény a szülőkkel való kommunikációra. A családok nagy része az óvodában együttműködő, nincsenek igazolatlan hiányzások, a kisgyermekek rendszeresen járnak az intézménybe. Sok program hagyománnyá vált, melyet igyekeznek megtartani.

Hétszínvirág Napköziotthonos Óvoda és Bölcsőde Vilonyai Tagóvodájában

A 2024-es nevelési évben 1 vegyes korösszetételű augusztusig 19 fő szeptembertől 18 fő létszámú csoport volt.

Logopédiai ellátásban 4/7 fő részesül, SNI-s 2 fő, akinek a fejlesztésében egy óraadó pedagógus vesz részt. A kisgyermekek szüleivel a tagintézmény kapcsolata teljes mértékben jónak mondható. Az intézmény életét nagyon sok program színesíti.

A gyermekorvos (Dankáné dr. Csontai Erzsébet)

A 2024-es évben a betegrendelés továbbá és részben telemediciális, amely jelentős időbeni és adminisztrációs terhet ró az ott dolgozókra. Rendelési időben 10840 jelenléti beteg került ellátásra a 2024-es évben, telemediciálisan 2798 eset került ellátásra. Tanácsadáson 11667 bemutatás történt. 64 újszülött született a praxisban ez évben.

A rendelésre általában tisztán hozzák a gyermekeket a szülők. Javulás látszik az előző évekhez képest, abban, hogy a szülők a megbeszélt időben jelentkeznek a vizsgálatokra, kontrollokra.

Sok az indokolatlan óvodai és iskolai hiányzás, jelentős részét banális panaszok miatti iskolai hiányzások teszik ki (fejfájás, nátha, elaludtam, azaz 1 napos múltó problémák).

Feltűnő az, hogy a szülők nagyon türelmetlenek, a beteg gyermek kezelésében nem mernek felelősséget vállalni. A legkisebb probléma megoldásához is orvosi segítséget kérnek (lázcsillapítás, köhögés, nátha kezelése, hányáscsillapítás) és ezt azonnal igénylik.

A tavalyi évben 10 gyermek esetében történt rendőrségi megkeresésé gyermekbántalmazás gyanúja miatt. 19 gyermek esetében került kitöltésre GYSZ-4 adatlap védelembe vétel miatt. Gyámhivatali megkeresés 25 esetben történt. Kormányhivatali megkeresés 13 esetben fordult elő.

Gyermekorvos szerint a gyermeklétszámhoz képest növekvő szociális gondokkal kell számolnia a településnek.

2024 - ben 1 kiskorú kismamát gondoztak. Több fiatalkorú kismama is szült az elmúlt időszakban. Úgy tűnik, hogy az utóbbi időben egyre fiatalabb életkorban vállalnak terhességet a lányok. Megfontolandó lenne csecsemőgondozó szakkör elindítása.

Védőnők Berhida

Védőnők jelzései alapján évek óta a rossz anyagi helyzet, nem megfelelő lakókörnyezet, szülői kötelezettségek figyelmen kívül hagyása, a nevelés, napirend hiánya vezető helyet foglalnak el.

Ezeket felül kiemelkedőek a szülőkkel kapcsolatban a következők:

- rossz anyagi helyzet
- munkanélküliség
- zsúfoltság
- lakó környezet elhanyagolása
- bizonytalan lakhatás
- csúnya beszéd, káromkodás
- alul iskolázottság
- az időjárásnak nem megfelelő öltözet
- ápolatlan külső
- egyoldalú táplálkozás
- gyermekjátékok hiánya
- ingerszegény környezet
- nincs jövőkép
- a mának élnek
- jogukat ismerik, viszont a kötelezettségüket nem

Véleményük, hogy a gyermekek helyzetének javítása a szülő együttműködésével tudna megvalósulni, a legtöbb esetben azonban pont ez hiányzik.

Védőnő Vilonya

A korábbi évekhez hasonlóan a dohányzás, az energia italfogyasztás jelenti a legnagyobb problémát. A szülők dolgoznak, rohannak kevesebb az együtt töltött idő. Okostelefonok, táblagépek „elektromos dadák” töltik be a szülői szerepet. Kontroll nélküli TV játék, videó

játék, internet használat. Sok a csonka család, nő a külföldi munkavállalás miatt a külön háztartásban élő családok száma.

Javaslat több gyermekpszichológusra lenne szükség, hogy egy problémás gyermekre több idő jusson, jó lenne, ha a településen is működne Biztos Kezdet Gyermekház.

Várpalotai Rendőrkapitányság

Berhida város területén 2024-as évben gyermekkorú és fiatalkorúak körében 1 alkalommal követtek visszaélés kábítószerrel bűncselekményt (13 és 14 éves férfi).

Az eljárások a korosztály tekintetében jellemzően, testi sértés, lopás, zaklatás, garázdaság, rongálás, intézeti nevelés felügyelet alól történő kivonás, szabálysértés/bűncselekmény elkövetése miatt indultak.

Ezek során megállapítást nyert, hogy a deviáns viselkedés a szülők gyermekek iránt tanúsított figyelmetlenség, a következetes nevelés és törődés hiánya miatt alakult ki.

Családon belüli erőszak esetében elrendelt büntetőeljárások során megállapítható, hogy az központ, szolgálat, védőnő, és gyámügyi kezdeményezésre indultak nagyobb arányban.

A Várpalotai Kapitányság kezdeményezésére több prevenciós programsorozat került/ kerül megrendezésre. Kiemelten: online csalás, drogreprenció, állatkínzás, jogsértés, iskolai viselkedéssel kapcsolatban.

A rendőrség a gyermekvédelmi értekezleteken meghívás esetén képviselteti magát.

Aranyalma Református Általános Iskola, Óvoda és Mini bölcsőde

A tanuló diákok létszáma a 2024-as évben 102 fő, +1 fő egyéni munkarend szerint. Bejáró gyermekek 49 fő, Berhida: 21 tanuló, Küngös 28 tanuló. Hátrányos helyzetű tanulók száma, 4 fő, halmozottan hátrányos 1 fő, veszélyeztetett tanuló a tavalyi évben nem volt. Az iskolában sportszakkörök, táborok működnek, (énekkar, citera, néptánc, robotika, sakk, drámaszakkör, gitár, nyári tábor, erdei iskola, osztálykirándulások, kulturális műsorok, megemlékezések, színházlátogatások, túrák, osztályprogramok, családi istentiszteletek.

Prevenációs jellegű programok: rendőrségi bűnmegelőzőségi előadás, védőnői előadás egészséges életmód, sportnap, fogászati szűrés, orvosi és védőnői vizsgálatok, szülői fórumok.

2 esetben történt jelzés tétel a balatonkenesei Tátorján Szociális Szolgáltató Intézmény felé.

Fejlesztőpedagógiai ellátásban 20 tanuló részesül, havonta 44 órában.

Pétfürdői Kolping Katolikus Szakképző Iskola, Szakiskola, Általános Iskola és Kollégium

A 2024-as tanévben a tanulói létszám 156 fő volt. Az iskola jellege miatt magántanulói státuszban nincs tanuló. Halmazottan Hátrányos Helyzetű tanulói létszám 18 fő. A fejlesztésben részesülő tanulók létszáma megoszlik a szakiskola és a szakképző iskola között. A szakiskolában 50 fő, míg a szakképző iskolai osztályokban 47 fő részesül rendszeres fejlesztésben.

Az iskolában heti rendszerességgel működnek szakkörök, de a tanulmányi versenyekre való felkészülés szakában rendszeren tartanak foglalkozást külön a versenyzők számára.

A havi és rendkívüli jelzőrendszeri megbeszéléseken rendszeresen részt vesznek az észlelt problémákat megbeszélik. Több tanulójuk áll gondozás alatt. A jelzések igazolatlan hiányzások és pszichológusi megsegítés miatt történnek.

Szexuális felvilágosításról, bűnmegelőzésről, az online tér veszélyeiről, felzárkóztatás és tehetséggondozásról tartottak előadást az intézményben.

A szülőkkel többnyire a kapcsolattartás telefonon zajlik, melyet próbálnak a személyes találkozások felé irányítani.

A kapcsolattartás rendszeres a gyermekjóléti szolgálatokkal.

Horváth István Általános Iskola

Az iskola rendszeresen tartja a kapcsolatot a helyi családsegítővel. A berhidai tanulókkal nem nagyon volt probléma. Az igazolatlan hiányzásokról rendszeresen tájékoztatják az illetékeseket.

Céljuk továbbra is a családsegítő szolgálattal történő szoros együttműködés, különös gondot fordítva a prevencióra.

Bocskai István Református Általános Iskola és Óvoda

2 berhidai tanulójuk ügyében többször küldtek jelzést szolgálatunknak. Az együttműködés kiváló volt. A gyermekek már nem az iskola tanulói

Több berhidai tanulóval kapcsolatban nem merült fel probléma, jelzést nem kellett küldeniük.

Javasolt a gyermekvédelmi prevenció, melynek célja:

- elsődleges prevenció: a gyermekvédelembe tartozó helyzetek, elsősorban a bántalmazó vagy elhanyagoló magatartások csökkentése, vagy kiküszöbölése a célja.

Az elsődleges megelőzés körébe tartoznak azok a szolgáltatások, melyek a veszélyeztetettség kialakulását hivatottak megakadályozni, például tanácsadásokon keresztül, a településen jelentkező szükségletek felmérésével és a rájuk adandó válaszok kidolgozásával stb.

- másodlagos prevenció a magas kockázattal bíró csoportokat igyekszik azonosítani és kezelni a fentebb említett helyzetek csökkentése, illetve kiküszöbölése céljából.

A másodlagos megelőzés a már kialakult probléma mielőbbi megoldását kell, hogy szolgálja. Ezek azok az esetek, amikor jelzés érkezik a gyermekjóléti szolgálathoz, már valamilyen érzékelhető probléma mutatkozik a családban, a gyermek viselkedésében. A cél ezekben a helyzetekben az, hogy gátoljuk a probléma mélyülését és segítsük a helyzet mielőbbi rendeződését.

- harmadlagos prevenció: azokat a szülőket és gyermekeiket veszi célba, akiknél már előfordult valamilyen gyermekvédelmi probléma: itt a cél a következmények enyhítése és a hasonló problémák ismételt előfordulásának megakadályozása.

Egy hatékonyan működő rendszerben a primer prevenció körébe tartozó szolgáltatások a legszélesebbek, és ahogy haladunk a problémamegoldáson át a tercier prevenció irányába, csökken a célzott szolgáltatások és az igénybe vevők köre. A primer prevenció rövidtávon viszonylag nagyobb anyagi és humán erőforrást igényel, hosszabb távon azonban olcsóbb, mint az időben gyakran elhúzódó problémakezelés. Napjainkban a gyermekjóléti szolgáltatás tekintetében nem ez a struktúra rajzolódik ki. A családsegítőknek a nagymértékű leterheltség és az egyes esetek összetettsége következtében munkaidejük jelentős részét a „tűzoltás” teszi ki, azaz a már kialakult – különböző mértékű – veszélyeztetettség megszüntetésében kell közreműködniük.

A területen dolgozóknak gyakran alakul ki az az érzés, hogy magukra maradtak és „szélmalomharcot” vívnak, hol a klienssel, hol a hatósággal, hol az egyéb szervezetekkel. Változás talán akkor lenne elérhető, ha egy társadalmi konszenzus jönne létre a gyermekjóléti szolgáltatás tekintetében, amely felismeri azt, hogy a gyermekek védelme az egész társadalom felelőssége, azt nem lehet egyetlen terület kizárólagos feladatának kiszabni. Az állam, az önkormányzatok, a hatóságok, az egészségügy, az oktatás, a közművelődés, az egyházak és a civilszervezetek – a jelzésen túl – hatékony és valódi együttműködés keretében kellene, hogy felvállalják a településeken jelentkező sajátos igények, szükségletek kielégítését. Olyan integrált szolgáltatásokat és interprofesszionális

együtműködéseket lenne célszerű kialakítani, melyek a különböző életszakaszokban nyújtanak elsődleges prevenció, családmegtartó szolgáltatásokat a gyermekek és szüleik számára.

A gyermekvédelemben ezen összefogások és együtműködések mentén szerveződő programoknak kellene széles körben elterjedniük, hogy jól és hatékonyan funkcionáló családokban nevelkedhessenek a gyermekek, hogy majd ők is tovább adhassák ezt a családmódot. Ezen folyamat eredményeként pedig, a gyermekjóléti szolgáltatáson belül a veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló segítő munka aránya is csökkenne.

A mentálhigiénés programokon kívül a gazdaság a munkahelyteremtéssel, az esélyegyenlőség biztosításával szintén nem elhanyagolható szerepet kellene, hogy vállaljon a gyermekek védelme érdekében.

Roma lányok korai iskolaelhagyásnak megelőzése program és a végzettség nélküli iskola elhagyás csökkentésének programok népszerűsítése, bevezetése.

A gyermekvédelmi prevenció körét ki kellene terjeszteni az elsődleges és másodlagos prevencióra.

A preventív jellegű programok lebonyolításához, az azokban való részvételhez valamennyi szakterület képviselőjét szükséges lenne bevonni.

A magyar gyermekvédelem megoldásai között többnyire csak a harmadlagos prevenciót fedezhetjük fel, tehát olyan megoldásokat, melyek azokra a családokra irányulnak, ahol már előfordult és/vagy még fennáll valamilyen gyermekvédelmi probléma.

Korosztálynak megfelelő professzionális prevencióra lenne szükség, továbbá a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából közösségi,- és közösségfejlesztő programok csoporthalkozások szervezésére.

Ahhoz azonban, hogy párhuzamosan a szülők és a gyermekek részére szabott preventív programok, tevékenységek valósulhassanak meg, jóval több szakemberre lenne szükség.

Problémaforrás, hogy sok család anyagi nehézségekkel küzd, létfenntartásuk bizonytalan, így ők elsősorban nem a nevelési módszerek elsajátítását helyezik előtérbe, hanem a napi megélhetési forrás megteremtése köti le őket.

A munkaerőpiacon való elhelyezkedéshez, anyagi létbiztonság megteremtéséhez azonban elengedhetetlen a tanulás – amely sok családnál nem képez értéket -, a szülők tényleges együtműködése, illetve olyan példamutató magatartás kialakítása a részükről, mellyel a gyermekeiket is megfelelően tudják motiválni.

Berhida, 2025.02.28.

Goda Attila
intézményvezető